

ประกาศ

รับข้อเสนอโครงการวิจัย ประจำปี 2561 ในประเด็นเรื่อง

“การศึกษาผลกระทบจากการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการข้ามชาติในธุรกิจการเกษตรของไทย”

ดำเนินการโดย สำนักประสานงาน

“งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย”

สถาบันคลังสมองของชาติ

โดยการสนับสนุนของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. เหตุผลและความจำเป็น

การเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการข้ามชาติในภาคการเกษตรหรือในห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรของไทย ในด้านหนึ่งเห็นว่าเป็นประโยชน์และควรให้การสนับสนุนเพราะจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต การแปรรูป การตลาด และการค้า ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการยกระดับห่วงโซ่อุปทานในสินค้าเกษตรและภาคธุรกิจเกษตรของไทยให้เกิดการขยายตัว อีกทั้งยังเป็นปัจจัยเอื้อให้เกษตรกรเข้าถึงโอกาสในการเพิ่มรายได้จากกิจกรรมการผลิตในไร่นา ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในด้านการผลิต และการจัดการ การเพิ่มผลิตภาพการผลิต รวมถึงการขยายโอกาสในการเชื่อมโยงเกษตรกรท้องถิ่นสู่ตลาดการค้าโลก ซึ่งรูปแบบของการเข้ามาประกอบการลงทุนในกิจกรรมการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปอาจมีหลากหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น ในรูปแบบของระบบเกษตรพันธสัญญาระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ การทำสัญญาซื้อผลผลิตล่วงหน้าและเข้าไปบริหาร เช่น กรณีของสวนผลไม้บางชนิด หรือการเช่าที่ดินเพื่อเข้าไปประกอบการผลิต การจัดทำกิจกรรมร่วมค้า (joint venture) ในการเป็นผู้ค้าส่งและผู้รวบรวมผลผลิต รวมถึงการเชื่อมโยงทางธุรกิจต้นและปลายน้ำ และการทำธุรกิจออนไลน์สินค้าเกษตร เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การลงทุนของต่างชาติในภาคการเกษตรนับว่าเป็นประเด็นที่มีความอ่อนไหว เพราะมีการหวั่นเกรงเรื่องการเข้าถือครองที่ดินขนาดใหญ่ การเข้ามาเช่าที่เพื่อการผลิตสินค้าเกษตรบางชนิดที่ส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและแหล่งที่ตั้งของชุมชนในท้องถิ่นชนบท หรือการเข้ามาเป็นผู้ผูกขาดในกิจกรรมต่างๆ ในห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและการค้าส่ง ดังเช่นในกรณีของการเข้ามาประกอบการของล้งจีนในห่วงโซ่อุปทานผลไม้บางชนิดแบบครบวงจร ทั้งนี้ เพราะล้งจีนมีช่องทางการจัดจำหน่ายสู่ผู้บริโภคในประเทศจีนที่เป็นตลาดใหญ่หรือที่เรียกว่ามีตลาดอยู่ในมือ ย่อมจะส่งผลต่อการตั้งราคาและการกำหนดราคา รับซื้อ ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยที่เป็นผู้รวบรวมผลผลิตในท้องถิ่นอยู่เดิมไม่สามารถแข่งขันได้และจะไม่เป็นผลดีต่อธุรกิจผลไม้ของไทยทั้งระบบในระยะยาวตามมา สถานการณ์ดังกล่าว สร้างความกังวลต่อผู้ประกอบการไทยและนโยบายด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการไทยอย่างมาก และขณะเดียวกันก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้าเกษตรเกษตรกร และห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรของไทยตามมา

ท่ามกลาง “การรุกคืบของผู้ประกอบการต่างชาติ” ที่เข้ามาทำธุรกิจในภาคการเกษตรในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลายในประเทศไทย การศึกษาสภาพเพื่อสร้างข้อเท็จจริงและข้อเท็จจริงในเรื่องการเข้ามาลงทุนและประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการข้ามชาตินับว่ามีความสำคัญ และสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนี้พบว่าประเทศไทยยังขาดข้อมูลและข้อความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการข้ามชาติในภาคการเกษตรและธุรกิจการเกษตรของไทยอย่างมาก และควรที่จะให้มีการศึกษาสร้างความชัดเจนในด้านผลกระทบของการลงทุนและการเข้ามาของผู้ประกอบการ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแนวนโยบายในเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจนในอนาคต

สำนักประสานงาน “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย” โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสถาบันคลังสมองของชาติ (สคช.) จึงประกาศเชิญชวนนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษานักวิชาการผู้มีความรู้ความชำนาญด้านการเกษตร ด้านเศรษฐศาสตร์เกษตรและสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยดังกล่าว ต่อสำนักประสานงานฯ โดยมีรายละเอียดของกรอบโจทย์วิจัยประกอบด้วย

- ❖ สังเคราะห์ถึงสถานภาพการลงทุนของผู้ประกอบการข้ามชาติในภาคการเกษตร และหรือห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรของไทย
- ❖ ศึกษาทบทวนวรรณกรรมด้านแนวทาง มาตรการ ตลอดจนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจเกษตรของผู้ประกอบการข้ามชาติ ที่เป็นอยู่ปัจจุบันของไทย รวมถึงทบทวนเอกสารการศึกษาในต่างประเทศถึงผลกระทบที่เกิดจากการประกอบธุรกิจเกษตรของผู้ประกอบการข้ามชาติ
- ❖ วิเคราะห์และประเมินผลกระทบในด้านต่างๆ ที่อาจจะเกิดกับประเทศไทยจากการลงทุนของผู้ประกอบการข้ามชาติในภาคการเกษตรและหรือห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรของไทย
- ❖ นำเสนอข้อสรุปเชิงนโยบายถึงประโยชน์และความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นจากการเข้ามาประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการข้ามชาติในภาคการเกษตรและหรือห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรของไทย

****ทั้งนี้ ขอบเขตการศึกษาสามารถจัดทำได้ในเชิงมหภาค (macro) กลุ่มสินค้า และหรือกรณีรายสินค้า**

2. ลักษณะของข้อเสนอโครงการวิจัย

- 2.1 เป็นงานวิจัยประยุกต์ที่มีกระบวนการวิเคราะห์และกรอบคิดเชิงทฤษฎีที่ชัดเจน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ประเด็นเชิงนโยบายหรือเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีบริบทที่ชัดเจน
- 2.2 มีกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนี้
- 2.3 ผลการศึกษาสามารถตอบโจทย์วิจัยในเชิงนโยบายในระดับหน่วยงาน ภูมิภาค สาขา และ/หรือระดับประเทศ
- 2.4 มีการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่

3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน 1 ปี

4. เงินทุนการวิจัย

- 4.1 งบประมาณที่จะได้รับเป็นไปตามกิจกรรมการวิจัย
- 4.2 การพิจารณาให้ทุนวิจัยขึ้นอยู่กับความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและ สกว.

5. การเสนอโครงการและกำหนดการ

5.1 แนวทางเขียนข้อเสนอโครงการ

ข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์ควรประกอบด้วยหัวข้อ และรายละเอียด ตามแบบฟอร์ม “แบบโครงร่างข้อเสนอโครงการวิจัย”

5.2 กำหนดรับข้อเสนอโครงการ

ผู้สนใจสามารถส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (proposal) จำนวน 3 ชุด เอกสาร “รับทราบและเข้าร่วมดำเนินการโครงการวิจัย” จำนวน 1 ชุด (หากมีนักวิจัยร่วม หรือที่ปรึกษาในโครงการ) พร้อมข้อมูลที่บรรจุไฟล์ข้างต้นใน CD 1 ชุด (สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัย และ เอกสารฯ ได้ที่ www.agripolicyresearch.com) จัดส่งเอกสารมายัง

รศ.สมพร อิศวิลานนท์ นักวิชาการอาวุโส

สำนักประสานงาน “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย”

สถาบันคลังสมองของชาติ อาคารอุดมศึกษา 2 ชั้น 19

เลขที่ 328 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

ภายในวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2561

5.3 ขั้นตอนการคัดเลือก

ขั้นที่ 1 ทางสำนักประสานงานฯ จะจัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกข้อเสนอโครงการ ที่ตรงตามโจทย์วิจัยที่ประกาศไว้ข้างต้น

(หากข้อเสนอโครงการวิจัยไม่ตรงตามโจทย์วิจัยที่ประกาศไว้ ทางสำนักประสานงานฯ จะจัดส่งข้อเสนอโครงการฯ คืนให้ผู้เสนอทางไปรษณีย์)

ขั้นที่ 2 ทางสำนักประสานงานฯ จะนำส่งข้อเสนอโครงการที่ผ่านการคัดเลือกจาก ขั้นที่ 1 แก่ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในงานวิจัยสาขานั้น เพื่อพิจารณา ประเมิน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเสนอให้นักวิจัยปรับปรุง (หากคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิมีมติเห็นควรจัดส่งข้อเสนอแนะให้นักวิจัยปรับปรุง)

ขั้นที่ 3 ทางสำนักประสานงานฯ จะนำส่งข้อเสนอโครงการที่ผ่านการคัดเลือกจาก ข้อที่ 2 แก่ สกว. เพื่อพิจารณาให้ทุนวิจัย ทั้งนี้ การอนุมัติสนับสนุนให้ทุนวิจัย รวมถึงงบประมาณที่จะได้รับจะขึ้นอยู่กับดุลพินิจและระเบียบของ สกว. เป็นสำคัญ

ทั้งนี้ ขั้นตอนดังกล่าวอาจใช้ระยะเวลาในการพิจารณา 2-3 เดือน นับจากวันที่สิ้นสุดการรับข้อเสนอโครงการวิจัย โดยสำนักประสานงานฯ จะแจ้งผลการพิจารณาไปทางอีเมลและไปรษณีย์

รายละเอียดเพิ่มเติมสอบถามได้ที่

ดร.ปิยะทัศน์ พาพอนุรักษ์ โทรศัพท์ 02-126-7632 ถึง 4 ต่อ 114 E-mail: piyatat@knit.or.th

คุณวรภัทร จิตรไพศาลศรี โทรศัพท์ 02-126-7632 ถึง 4 ต่อ 105 E-mail: worapat@knit.or.th

ประกาศวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2561